

AINEKAART

Ainevaldkond: Sotsiaaalained

Õppeaine: ajalugu

Klass: kultuurilugu 11. klass

Õpetaja: Jaan Nõmmik

Ainetüüp: valikaine gümnaasiumis

Õppekirjandus:

Peter Burke ((2011), Mis on kultuuriajalugu? Tallinn. Tallinna Ülikooli Kirjastus.

Guglielmo Cavallo (2002), Bütsantsi inimene. Tallinn. Avita.

Peter Englund (2005), Mineviku maastikud: ajaloolised esseed. Tallinn. Olion.

Egon Friedell (2003), Uusaja kultuurilugu I-II. Tallinn. Kupar.

Egon Friedell (2004), Uusaja kultuurilugu III. Tallinn. Kirjastuskeskus.

Vajalikud õppevahendid:

Õpik, arvuti, projektor

Õppesisu:

1.Esimese aastatuhande kultuur (varakeskaeg)

Bütsantsi kultuur ja Vana-Vene kultuur. Justinianus. Hagia Sophia. Mosaiik. Fresko. Kirikuehitus. Vladimir ja õigeusk. Kultuuri mälestusmärgid.

Islami kunst ja kultuur. Koraan. Allah. Muhameedluse põhimõtted. Islami kunsti mälestusmärgid. Islam ja Euroopa.

Suur rahvasterändamine. Sküüdid. Keldid.Viikingid. Muinas-Põhjala maailm. Püstpalkkirikud. Saagad. Skaldid. Ruunid. Skandinaavia seosed Eestiga. Viikingite ränded ja riikide rajamine.

Hunnid. Attila.

Merovingide kunst. Frangi riik.

Karolingide kunst. Karl Suur. Mõju Euroopale. Aachen. Rolandi laul.

2.Kõrgkeskaja kultuur.

Feodalism. Rüütlikultuur.

Romaani stiil. Arhitektuur. Kiriku osad. Kloostrid. Vaimulik hierarhia. Kujutav- ja tarbekunst. Raamatukunst. Kiriku mõju.

Gooti stiil. Arhitektuur. Kirikud, kloostrid, linnused. Cluny. Skulptuur. Altarid. Linnaehitus. Hansa. Gooti stiil erinevates maades. Eesti gootika.

3. Renessanss

Itaalia 14. saj. Renessansi üldiseloomustus ja etapid. Itaalia linnad. Firenze. Vararenessanss.

Itaalia arhitektuur, skulptuur, maalikunst. Palazzod. Donatello. Giotto. Botticelli.

Kõrgrenessanss. Püha Peetruse katedraal. Leonardo. Michelangelo. Raffael. Giorgione.

Manerism. El Greco. Tintoretto.

Madalmaade maalikunst 15.-16. saj. Madalmaade arengu ja kunsti eripära. Van Eyck. Genti altar. Memling. Van der Weyden. Bosch. Brueghel. Madalmaad ja Eesti. Sittow. Saksa renessanss. Dürer. Cranach. Holbein. Puu- ja vaselõike areng.

Renessanss Prantsusmaal. Loire'i lossid.

4. Barokk

Euroopa 17. sajandil. Baroki iseloomustus. Arhitektuur. Illusionistlik laemaal. Itaalia kunst. Caravaggio.

Hispaania kunst El Greco kuni 20. sajandini. El Greco. Velazquez. Murillo. Ribera. Goya. Picasso. Dali.

Hollandi kunst kuldse sajandil. Olustikumaal. Väiksed hollandlased. Vermeer. Rembrandt. Hals.

Flaami kunst 17. saj. Rubens. Van Dyck. Jordaens.

Prantsuse kunst 17. saj. Lossid. Louvre. Versailles. Inglise ja prantsuse park. Maastikumaal. Poussin. Lorrain.

5. Kokkuvõte

Keskaja ja uusaja alguse kultuur. Teadussaavutused. Maalikunsti raudvara.

Põhimõisted.

Õpitulemused:

1. Esimese aastatuhande kultuur (varakeskaeg)

- 1) Oskab välja tuua Bütsantsi kultuurile iseloomulikke jooni ja Bütsantsi kultuuri mõju Vene kultuurile.
- 2) Tunneb ära Bütsantsi kunstile ja arhitektuurile iseloomulikud jooned, teosed ja ehitised.
- 3) Oskab iseloomustada islamile iseloomulikke põhimõtteid, loob seoseid tänapäevaga.
- 4) Teab islami kultuurile, kunstile, arhitektuurile iseloomulikke jooni.
- 5) Oskab välja tuua viikingite kultuurile ja religioonile iseloomulikke jooni.
- 6) Teab merovingide ja karolingide kunstile, kirjandusele iseloomulikke tunnuseid.

2. Kõrgkeskaja kultuur.

- 1) oskab iseloomustada rüütlikultuuri. Rüütlikult
- 2) Tunneb ära romaani stiilile iseloomulikud jooned, teab tähtsamaid ehitisi.
- 3) Oskab iseloomustada keskaegset kirjandust, kujutavat ja tarbekunsti, välja tuua kristluse mõju kultuurile.
- 4) Oskab iseloomustada gooti stiili arhitektuuris ja kunstis.

3. Renessanss

- 1) Oskab iseloomustada renessansi, teab renessansiaegse le arhitektuurile, kujutavale kunstile, skulptuurile, kirjandusele, muusikale iseloomulikke jooni, nimetada tähtsamaid ehitisi, kunstnikke ja teoseid sellest perioodist.
- 2) Oskab välja tuua Madalmaade maalikunsti eripära renessansi ajal.

4. Barokk

- 1) Oskab iseloomustada barokiaegset kultuuri.
- 2) Oskab välja tuua Hispaania kunstile iseloomulikke El Greco kuni 20. sajandini.
- 3) Teab Hollandi kunsti eripära kuldajal. Olustikumaal. Väiksed hollandlased. Vermeer. Rembrandt. Hals.
- 4) Flaami kunst 17. saj. Rubens. Van Dyck. Jordaens.
- 5) Prantsuse kunsti eripära 17. saj. Lossid. Louvre. Versailles. Inglise ja prantsuse park. Maastikumaal. Poussin. Lorrain.

Hindamise kirjeldus:

- suuline ning kirjalik küsitlus,
- töö kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega,
- referaadi ja uurimistöo koostamine,
- loovtööd ning arutluse kirjutamine.
- Oluliste üksikfaktide tundmine, eriti aga tähtsamate kunstnike, kirjanike, muusikute teoste tundmine.
- Arutluse puhul hinnatakse vastavust teemale, ajastu- ja teemakohaste faktide teadmist, analüüsi, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu.

Kokkuvõtva hinde kujunemine:

Kokkuvõttev kursusehinne kujuneb tunnikontrollide, kontrolltööde, arutluste jt suuliste ning kirjalike tööde kokkuvõttena.